

OD REDAKCJI

Trzeci tom rocznika „Polska Myśl Pedagogiczna” pozwala z radością i nadzieją patrzeć na jego zaistnienie na rynku polskich czasopism naukowych¹. Wśród wielu motywów i uzasadnień, o których pisałam we *Wprowadzeniu do pierwszego numeru rocznika „Polska Myśl Pedagogiczna”*, zarówno obydwie poprzednie numery, jak i niniejszy pozwalają z pewną już satysfakcją odnotowywać realne dążenia w kierunku założonych celów. Zauważalne jest, że zapoczątkowane zostały – przynajmniej w wybranych aspektach i fragmentach – zakładane w jego akcie inicjacyjnym kierunki pracy i rozwoju czasopisma. Przyjęłam tam mianowicie, że forum rocznika powinno służyć:

koniecznej korekcie istniejących diagnoz stanu dorobku polskiej myśli pedagogicznej. Konieczność ta wynika z niekompletności źródeł w wielu z tych diagnoz oraz wielokrotnie w naszych dziejach pojawiającej się tendencyjności, warunkowanej różnymi czynnikami. Korekta ta winna zmierzać do odzyskania obrazu z a c h o w u j ą c e g o p r o p o r c j e p o s z c z e g ó l n y c h t e n d e n c j i i z j a w i s k w p o l s k i e j m y ś l i p e d a g o g i c z n e j; [...] w roczniku winna współwystępować myśl historyczna i współczesna, aktualna twórczość w postaci nowych koncepcji pedagogicznych, nowych rozwiązań w sferze wychowania adekwatnych do obecnych i przyszłych potrzeb Polaków. Jest przynajmniej kilka zakresów gospodarki i kultury zależnych od wyboru kierunków współczesnego wychowania; zakresów, dla których decydujące znaczenie ma wyłonienie polskich koncepcji pedagogicznych kreujących naszą obecną i przyszłą tożsamość; [...] w ramy programowe rocznika wpisane jest też włączanie we współczesny dyskurs uznawanych dotąd za historyczne, a przecież ciągle aktualnych dokonań polskiej myśli pedagogicznej².

Tym i innym sformułowanym przed trzema laty zadaniom rocznika towarzyszyło przekonanie o konieczności głębszej eksploracji każdego z obszarów

¹ Warto w tym miejscu wspomnieć o złożonej sytuacji polskich czasopism naukowych, o braku ujednoliconych kryteriów ich oceny, o punktacji w procedurach parametryzacyjnych, która dystansuje je od podobnych pism zagranicznych. O wielu innych problemach tego rynku wielokrotnie wypowiadał się między innymi Bogusław Śliwerski (zob. na przykład <http://sliwerski-pedagog.blogspot.com/search?q=czasopisma>, dostęp: 10.06.2017 oraz inne).

² Janina Kostkiewicz, „Wprowadzenie do pierwszego numeru rocznika »Polska Myśl Pedagogiczna«”, *Polska Myśl Pedagogiczna* 1 (1915): 17.

polskiej myśli pedagogicznej oraz potrzebie dialogu w środowisku pedagogów w sprawie oceny jej wartości wychowawczej oraz rangi naukowej.

Trzeci już tom rocznika „Polska Myśl Pedagogiczna” także wpisuje się w jego założony profil naukowy. Potwierdza bogactwo tradycji polskiej myśli pedagogicznej, przynosząc coraz to nowe tematy. Poza tym wydobywa mocne zakorzenie polskiej myśli pedagogicznej i filozoficznych podstaw wychowania w realizmie. Być może właśnie dlatego w polskiej kulturze nie wyrósł totalitaryzm, który zwykle powstaje z „przerostu” jakiejś idei (konstelacji idei), których eskalacja dominuje nad realizmem egzystencji ludzkiej i skutecznie „wprzęga” człowieka w swoją służbę.

Trzeci tom „Polskiej Myśli Pedagogicznej” składa się z 13 artykułów wypełniających podstawowy dział *Studia i rozprawy* (wszystkie one uzyskały pozytywną, podwójną, obustronnie anonimową recenzję). Tegoroczny zestaw artykułów pozwolił na wyodrębnienie wśród nich trzech grup tematycznych: *Teoria – filozofia – praktyka wychowania*; druga grupa jest nieliczna, stanowią ją trzy artykuły dotyczące *Subdyscyplin pedagogicznych*; trzecia grupa artykułów dotyczy *Idei – trendów – metod pedagogicznych*. Przekazujemy zatem Czytelnikowi tom o wewnętrznym zróżnicowaniu tematycznym, źródłowym i koncepcyjnym.

W dziale *Archiwum*, który cały czas traktowany jest jako specyficzny dla naukowego profilu rocznika, Czytelnik ma okazję się zetknąć z tekstami dwóch wielkich i nieco zapomnianych uczonych: Mariana I. Morawskiego i Ludwika Skoczylasa we współczesnym ich opracowaniu. Dział *Sprawozdania i recenzje* przynosi informacje o nowym czasopiśmie „Jakościowe Badania Pedagogiczne” powstałym z inicjatywy profesora Dariusza Kubinowskiego; recenzję monografii *Przedmiot, źródła i metody badań w biografii* opublikowanej pod redakcją profesorów KUL: Ryszarda Skrzyniarza, Lucyny Dziaczkowskiej i Danuty Opozdy; *Sprawozdanie z III Seminarium Polskiej Myśli Pedagogicznej* autorstwa ks. profesora UKSW Dariusza Stępkowskiego. Zamyka go opracowanie dające wgląd w przebieg wszystkich trzech Seminarium Polskiej Myśli Pedagogicznej – przesłania komunikatów, fotorelacje z prac jego uczestników.

Szanownych Czytelników zapraszam do lektury trzeciego tomu rocznika „Polska Myśl Pedagogiczna”. Adres e-mailowy redakcji widoczny zarówno na jego stronie internetowej (pierwotna jest wersja elektroniczna), jak i w wersji papierowej niech daje możliwość interaktywnej wymiany ofert, propozycji, sugestii między naszymi Autorami, Zespołem Redakcyjnym i Czytelnikami. Przyszłych Autorów zachęcamy do inwencji twórczej i dzielenia się nią z naszymi Czytelnikami w nadsyłanych tekstach. Zapraszamy do współtworzenia numeru czwartego i kolejnych.